

Miloseviceve Tajne Milijarde

Author: [IWPR Balkans](#)

Nema sumnje da je jugoslovenski predsednik sklonio pristojnu sumu novca za crne dana, ali ne toliko koliko se spekulise.

Vec vise godina se spekulise o licnom bogatstvu jugoslovenskog predsednika Slobodana Milosevica, kako u Jugoslaviji tako i u inostranstvu. Sada on namerava da ulozi deo svog licnog bogatstva - koji se procenjuje na oko 4 milijarde dolara - u obnovu svoje zemlje.

Tako pise ruski nedeljnik *Komersant Vlast*, koji je nazvao Milosevicev licni plan za obnovu "Marsal 2". Prema navodima lista, jugoslovenski predsednik namerava da to ucini preko ruskih biznismena, i dodaje da ce biznismen-politicar Vladimir Potanjin nadgledati tu operaciju.

Medjutim, list nije naveo nikakve izvore niti dokaze koji bi potkrepili tvrdnje. Tekst se bazira, verovatno, na cinjenici da brojni srpski biznismena posluju u Rusiji i u azijskim republikama bivseg Sovjetskog Saveza. Razlog za ovakvo pisanje moze da bude i zelja novina da zabavi citalastvo tokom "neozbiljne sezone" medijskog leta.

Mnogi analiticari u Srbiji veruju da Milosevic ne moze da raspolaze tolikom kolicinom novca kao sto navodi ovaj clanak, cak i kada bi se sredstva svih srpskih preduzeca i njegovih najblizih saradnika koja su sklonjena u inostranstvu racunala kao njegova licna imovina.

To, medjutim, ne znaci da novac nije iznet iz Srbije.

Glasine da je Milosevic opljackao devizne rezerve bivse Jugoslavije kruze jos od pocetka ratova u kojima se raspala Jugoslavija. Medjutim, cak i ako se jugoslovenski predsednik posluzio tim novcem, iznosi o kojima je rec su mnogo manji od onih koje se pominju u novinskim izvestajima.

U martu 1992. godine, devizne rezerve tadašnje Jugoslavije su iznosile 2,5 milijarde dolara. Ali, u maju te godine, kada su devizne rezerve Narodne banke Jugoslavije zamrznute, ostalo je samo 1,5 milijarda dolara. To znaci da je izmedju marta i maja 1992. godine Milosevic ili potrosio ili ukrao oko jednu milijardu.

Tesko je poverovati da je ta suma porasla zahvaljujuci uspesnim ulaganjima u toku proteklih osam godina, pogotovo jer je oko 850 miliona dolara jugoslovenskog kapitala zamrznuto 31. maja 1992. godine .

Razliciti nacini su smisljeni kako bi se novac izvukao i izvezao iz Srbije. Neki su jednostavniji, a neki slozeniji. Tokom godina hiperinflacije, vlasti su pustile sveze stampane dinare u opticaj preko ulicnih dilera koji su kupovali devize od obicnih gradjana. Devize su zatim iznosene iz zemlje u koferima.

Novac je takodje izlazio iz Srbije putem nepovoljnih uslova robne razmene, preterano visokih inostranih kredita, provizija i otpisivanja inostranih potrazivanja koja nisu mogu mogla da se naplate.

Na primer, 1997. godine Jugoslavija je placala 186 dolara po toni kineske nafte, kada je svetska cena brent nafte iz Severnog mora koja je kvalitetnija, bila oko 150 dolara po toni. U medjuvremenu, zemlja je placala 95 dolara za hiljadu kubika gasa, iako je cena koju su placali susedi u to vreme iznosila 80 dolara. Ukupno se oko 100 miliona dolara godisnje izlivalo iz zemlje putem "skupih uvoza" ova dva energenta.

Nije potpuno jasno ko je izvukao najveću korist iz ovih transakcija, ali biznismeni-politicari iza njih su verovatno uzeli svoj deo. To je možda bio i način na koji je Milosević kanalisao novac na svoje tajne račune u inostranstvu.

Takođe, izgleda da je novac koji je izvezen na ovaj način vraćen tada kada je to bilo potrebno. Jer, Milosevićev režim je uspeo da prezivi u finansijskom smislu iako je konstantno beležio trgovinski deficit, koga Profesor Ljubomir Madzar sa Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Beogradu procenjuje na 15 milijardi dolara između 1991. i 1998. godine.

Gotovo je nemoguće odvojiti Milosevićeva privatna sredstva od kapitala koji su njegovi saradnici izneli u inostranstvo ili sredstava koja se nalaze na tajnim deviznim računima u inostranstvu. Svako ko je uspeo da iznese novac iz Srbije, učinio je to sa Milosevićevim odobrenjem i ostao je dužnik jugoslovenskog predsednika.

Način na koji je Milosević postupio prema Bogoljubu Karicu, koji je navodno glavna veza za izvoz novca jugoslovenskog predsednika iz Srbije, ukazuje na to kako on kontrolise "svoje biznismene."

Za vreme uličnih protesta u Srbiji krajem 1996. i početkom 1997. godine, Karić je procenio da su Milosevićevi dani odbrojani, i, kao i sada, odlučio da se distancira od režima.

Zauzvrat, Milosević je započeo kampanju u medijima protiv Karića, naredivši beogradskom dnevnom listu Politika da ispita izvor njegovog bogatstva i zloupotrebu državnih sredstava i kredita. Takođe je obnovio sudjenje u kome se osporava vlasništvo nad Karićevom kompanijom Bell Pagett tako da je Karić rizikovao da izgubi kontrolu nad firmom koja mu donosi oko 10 miliona dolara profita godišnje.

Veruje se da je razlog sadašnjeg razlaza Karića i Milosevića taj što je njegova kompanija isključena iz unosnog posla obnove zemlje. Izgleda da je Karić želeo da bude kanal kojim će se kapital iz Rusije vratiti u Jugoslaviju.

Karić ostvaruje najveći deo svojih i finansijskih i građevinskih interesa u Rusiji, a to su sredstva koja Komersant Vlast verovatno smatra delom Milosevićevog privatnog bogatstva.

Dimitrije Boarov se bavi ekonomskim temama i piše za beogradski nedeljnik "Vreme".

Location: [Serbia](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/miloseviceve-tajne-milijarde-0>